

Bir önceki yazının devamı olan bu yazıda, konuya kaldığım yerden devam ediyorum.

83. Sure olan Mutaaffin Suresinde geçen **“Kitâbun merkûm(un)”** ifadesi Zemahşeri tarafından da (eğer alıntıladığım kaynakta yapılan çeviri doğru ise) “rakamlanmış kitab” olarak anlaşılmış. Fakat devamında rakamlandırılmış olan o kitabın Siccin olduğu sonucuna varılmış. Aynı şekilde Elmalılı tefsirinde de benzer bir sonuca ulaşılmış.

Zemahşeri ise kelime hakkında yaptığı bazı dil açıklamalarından sonra şöyle demiştir: “Allah Teâlâ facirlerin kitabının Siccîn’de olduğunu haber verdi. Siccîn’i de yazılmış, rakamlanmış kitab diye tefsir buyurdu. Şu halde Onların hesabı yazılmış kitabdadır” denilmiş gibi olur. “Bunun manasına gelince Siccîn kuşatıcı, kapsamlı bir kitab” demektir. O, kötülük divanıdır. Allah Teâlâ onda cin ve insanlardan şeytanların, kâfirlerin, fasıkların amellerini toplamıştır. O, rakamlanmış, satırlar halinde düzenlenmiş, yazımı açık yahut alâmetli bir kitaptır. Gören herkes onda hayır olmadığını bilir. Dolayısıyla manâ, “facirlerin amellerinden yazılanlar o divanda kaydedilmiştir” demek olur” (Zemahşeri, el-Keşşâf, IV, 720-721).

Kelime hakkındaki görüşleri aktaran Elmalılı, bütün nakillerden sonra kendisi şu manayı vermiştir: “Hâsılı, Siccîn, maddesi itibariyle bir zindan veya zindancı, ya da zindanda mahpus anlamlarını ifade eder. Kelimenin facirlerin yazısına zarf yapılmasına en yakışan manâ ise, Siccîn’in bir zindan sicili veya sicil zindanı olmasıdır” (Hak Dini Kur’an Dili, VIII, 5652-5655).

Ali Bulaç çevirisinden 7. Ayetten itibaren surenin sonuna kadar aktarıyorum. Sonunda bazı sorular soracağım:

83/7 :Hayır; facir olanların kitabı şüphesiz ‘Siccîn’dedir. (Kellâ inne kitâbe-lfuccâri lefî siccîn(in))

83/8: ‘Siccîn’in ne olduğunu sana öğreten nedir? Vemâ edrâke mâ siccîn(un)

83/9: Yazılı bir kitaptır. (Kitâbun merkûm(un))

83/10: O gün, yalanlayanların vay haline.

83/11: Ki onlar, din gününü yalanlıyorlar.

83/12: Oysa onu, ‘sınır tanımaz, saldırgan’, günahkar olandan başkası yalanlamaz.

83/13: Ona ayetlerimiz okunduğu zaman: ‘Geçmişlerin masallarıdır’ dedi.

83/14: Asla, hayır; onların kazandıkları, kalpleri üzerinde pas tutmuştur.

83/15: Hayır; gerçekten onlar, Rablerinden perdelenerek-yoksun tutulmuşlardır.

83/16: Sonra onlar, kuşkusuz cehenneme yollanacaklardır.

83/17: Sonra onlara: ‘İşte sizin yalanladığınız (şey) budur’ denir.

83/18: Hayır; ebrar olanların kitabı, ‘İlliyyîn’dedir.

83/19: ‘İlliyyîn’in ne olduğunu sana öğreten nedir? Vemâ edrâke mâ ‘illiyûn(e)

83/20: Yazılı bir kitaptır. (Kitâbun merkûm(un))

83/21: Ona yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlar şahid olurlar.

83/22: Gerçek şu ki, ebrar olanlar, elbette nimetler içindedirler.

83/23: Tahtlar üzerinde bakıp-seyretmektedirler.

83/24: Nimetin parıltılı-sevincini yüzlerinde tanırsın

83/25: Onlara mühürlü, katıksız bir şaraptan içirilir.

83/26: Ki sonu misktir. Şu halde yarışmak isteyenler, bunun için yarışsınlar.

83/27: Onun karışımı 'tesnim'dendir.

83/28: Bir kaynak ki, yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlar ondan içer.

83/29: Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi.

83/30: Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi.

83/31: Yakınlarına döndükleri zaman neşeyle dönerlerdi.

83/32: Onları gördükleri zaman ise: 'Bunlar elbette şaşkın-sapıklardır' derlerdi.

83/33: Oysa kendileri onların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi

83/34: Artık bugün, iman edenler, kafir olanlara gülmektedirler.

83/35: Tahtlar üzerinde bakıp-seyretmek suretiyle.

83/36: Nasıl, kafir olanlar, işlediklerinin 'feci karşılığını gördüler mi?'

Eğer "kitâbe-lfuccâri" yani facir olanların kitabı Siccîn'de ise; ve bir sonraki ayette 'Siccîn'in ne olduğunu sana öğreten/ıdark ettiren nedir? (Vemâ edrâke mâ siccîn(un) diye soruluyor ise, bir sonraki ayette "yazılı veya rakamlanmış bir kitaptır. (Kitâbun merkûm(un))" ifadesi

nasıl oluyor da, Siccin'in bir özelliği olarak atfediliyor? Bu aynı şekilde 83/19'da geçen "İllyîn" için de geçerli.

Yani; rakamlanmış veya yazılı olan kitap Siccin midir (ki 83/7'de Siccin'in kitap değil kitabın bulunduğu yer olduğu anlaşılıyor) yoksa Siccin'in ne olduğuna dair işareti yazılı veya rakamlandırılmış kitap olan Kur'an'da mı arayacağız?

Tabi bu konuda işime gelen çeviriyi tercih ettiğim yönünde eleştiri bana yöneltebilirsiniz. Ali Bulaç mealini tercih etmemin sebebi ilgili ayetlerde yer alan ifadeleri mümkün olduğunca orjinaline yorum katmadan aktarmış olmasındandır. -kitâbe-lfuccâri'yi "facir olanların kitabı" olarak çevirmesi (ya da aslında çevirmeyip aynen bırakması) gibi-

Bir sonraki yazıda "Vemâ edrâke mâ..." kalıbına sahip diğer ayetleri inceleyeceğim ve bulgularımı paylaşacağım inşallah.

Edit: Bu yazıyı hazırladıktan sonra Ragıb el-İsfahani "Müfredat- Kur'an Kavramları Sözlüğü" kitabına baktım. kitabın R-k-m bahsinde şöyle yazılmış: "Kalın hat, bazılarına göre ise kitabı noktalama anlamına gelir. Rakamlanmış bir kitaptır (Mutaffifin 9 Kitabün mergûm) ayeti bu her iki anlama göre de yorumlanmıştır.

Çıra Yayınları,Ağustos 2010, sayfa 438

Bu yazı da konu ile ilgili :

- [Siccin nedir? \(1\)](#)
- [Siccin nedir konusu ve Hakka Suresi \(3\)](#)
- [Siccin nedir : Üzerinde 19 olan ne? \(4\)](#)

•

[Yusuf Kaplan'ın "Geliyorum diyen felâket: 'Kur'ân İslâm'ı' söylemi" yazısına bir cevap](#)